

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 8 lutego 2017 r.

DKO-WNP.0915.2.2016.EL

Pani
Elżbieta Leszczyńska
Wielkopolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092), przekazuję Wystąpienie pokontrolne z kontroli dotyczącej „Realizacji przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej w powiązaniu z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191, z późn. zm.) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 06 czerwca do 30 czerwca 2016 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Poznaniu, przy ul. Kościuszki 93, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach sprawowanego w okresie od 1 września 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. w trybie działań:

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Ewa Lis – główny wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 27/2016 z 2 czerwca 2016 r.;
- 2) Dariusz Baran – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 28/2016 z 2 czerwca 2016 r.;
- 3) Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 29/2016 z 2 czerwca 2016 r.

- a. planowych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty,
 - b. doraźnych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli.
- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli w roku 2015, tj.:
- a. czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
 - b. sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

- I. Nadzór pedagogiczny w szkołach i placówkach sprawowany w trybie działań planowych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty oraz w trybie działań doraźnych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji związanej z planowaniem i organizowaniem procesów ewaluacji i kontroli, w trybie działań planowych i doraźnych, sformułowano poniższe ustalenia.

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego jest *Regulamin organizacyjny Kuratorium Oświaty w Poznaniu* ustalony *Zarządzeniem nr 110.1.877.2013 Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z dnia 24 lipca 2013 r.* W § 21 *Regulaminu* określono zadania Wydziału Nadzoru Pedagogicznego. Zgodnie z § 34 ust. 1 *Regulaminu* Delegatury w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile realizują na terenie objętym swoim działaniem zadania, o których mowa w § 21.
2. Wielkopolski Kurator Oświaty opracował i podał do publicznej wiadomości *Plan nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2015-2016, który został wprowadzony Zarządzeniem nr 110.1.1084.2015 z dnia 26 sierpnia 2015 r.* Plan ten został podany do publicznej wiadomości (publikacja na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu) w terminie wynikającym z przepisów § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1325, z późn. zm.). W związku z wejściem w życie z dniem 1 września 2015 r. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270), Wielkopolski Kurator Oświaty dokonał zmian ww. planie.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2015/2016, zamieszczonym na stronie internetowej Kuratorium, określono:

- liczbę ewaluacji całościowych,
 - liczbę i zakres ewaluacji problemowych wskazanych przez MEN,
 - liczbę ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty,
 - liczbę i tematykę kontroli,
- planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

Planując ewaluacje i kontrole, Wielkopolski Kurator Oświaty zastosował się do wytycznych Ministra Edukacji Narodowej wydanych na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, dotyczących zaplanowania:

- 30% ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty w odniesieniu do łącznej liczby zaplanowanych ewaluacji,
- kontroli w 10% nadzorowanych przez niego publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych,
- kontroli we wszystkich nadzorowanych przez niego publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Plan nadzoru pedagogicznego Wielkopolskiego Kuratora Oświaty uwzględnia wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym oraz rekomendacje zawarte w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2014 r.*

Powyższy *Plan nadzoru pedagogicznego* został sporządzony zgodnie z § 22 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

3. W Kuratorium Oświaty w Poznaniu opracowano wewnętrzne procedury dotyczące planowania i realizacji nadzoru pedagogicznego – w formie kontroli planowych i doraźnych oraz ewaluacji – w szkołach i placówkach na terenie województwa wielkopolskiego.

Planowanie i realizacja kontroli i ewaluacji zewnętrznych (w okresie objętym kontrolą, tj.: od 1 września 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r.) odbywały się na podstawie opracowanych w Kuratorium procedur wewnętrznych, tj.:

- 1) *Procedura postępowania podczas ewaluacji zewnętrznej obowiązująca w Kuratorium Oświaty w Poznaniu* – załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 110.1.18.2014 Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z dnia 19 lutego 2014 r.
- 2) *Procedura postępowania podczas kontroli obowiązująca w Kuratorium Oświaty w Poznaniu* – załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 110.1.19.2014 Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z dnia 19 lutego 2014 r.
- 3) *Procedura postępowania podczas ewaluacji zewnętrznej szkół i placówek obowiązująca w Kuratorium Oświaty w Poznaniu* – załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 110.1.1591.2015 Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z dnia 25 listopada 2015 r.

- 4) *Procedura postępowania podczas kontroli szkół i placówek obowiązująca w Kuratorium Oświaty w Poznaniu* – załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 110.1.1590.2015 Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z dnia 25 listopada 2015 r.

Procedury w Kuratorium Oświaty w Poznaniu zostały opracowane z uwzględnieniem wymogów dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji i kontroli określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego. Przyjęte rozwiązania w zakresie organizacji kontroli doraźnych umożliwiają reagowanie Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w przypadku zaistnienia potrzeby podjęcia działań kontrolnych na zgłaszane lub powzięte informacje w sprawie nieprawidłowości w pracy szkół/placówek.

4. W Kuratorium Oświaty w Poznaniu przyjęto rozwiązania związane z wyznaczeniem szkół/placówek do przeprowadzenia ewaluacji i kontroli planowych, tj. opracowano dokumenty (wymienione w pkt 3), w których określono losowy wybór pracowników do przeprowadzania ewaluacji i kontroli, co jest zgodne z § 2 ust 2a pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. z 2014 r. poz. 973). W ww. procedurach dot. ewaluacji zewnętrznej wskazano również, że w sposób losowy będą też wybierane szkoły i placówki, w których będzie przeprowadzana ewaluacja. Kurator Oświaty wyjaśnił, że przy wyborze szkół i placówek do kontroli lub ewaluacji stosowane są kryteria uwzględniające, m.in. kwestie:
- proporcjonalny wybór typów szkół z obszarów wiejskich i miejskich, publicznych i niepublicznych,
 - wnioski organów prowadzących, instytucji lub innych podmiotów występujących do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty,
 - wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
- W ocenie kontrolujących przyjęte kryteria wyboru szkół/placówek do kontroli planowych oraz ewaluacji nie budzą zastrzeżeń.

5. Ewaluacje i kontrole w szkołach/placówkach na terenie województwa wielkopolskiego przeprowadzają pracownicy zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, co jest zgodne z § 30 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270), w powiązaniu z art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.).
- Analiza zapisów *Regulaminu organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Poznaniu* wskazuje, że w kuratorium są pracownicy zatrudnieni na stanowiskach do realizacji zadań spoza nadzoru pedagogicznego, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur.

W Wydziale Nadzoru Pedagogicznego zatrudnieni są pracownicy na stanowiskach: wizytatora, starszego wizytatora, stanowiskach do spraw administracyjno-biurowych, innych stanowiskach urzędniczych do realizacji zadań Kuratora. Zadania pracowników Wydziału Nadzoru Pedagogicznego określone zostały w § 21 *Regulaminu organizacyjnego Kuratorium Oświaty organizacyjnego w Poznaniu*, gdzie wskazano zadania pracowników związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz inne zadania Kuratora.

6. Z przekazanych przez wicekuratora wyjaśnień oraz zapisów w regulaminie organizacyjnym i zapisów w wymienionych wcześniej procedurach wynika, że organizacja kuratorium oświaty umożliwia realizację zadań zgodnie z planem oraz reagowanie na zgłaszane lub powzięte przez Kuratora informacje na temat nieprawidłowości w pracy szkół i placówek, w tym przeprowadzanie kontroli doraźnych.
7. W okresie objętym kontrolą w Kuratorium Oświaty w Poznaniu przeprowadzono łącznie 456 ewaluacji, w tym 56 ewaluacji całościowych, 400 ewaluacji problemowych. Ewaluacje problemowe przeprowadzono w obszarach wskazanych przez MEN (274 ewaluacje) oraz w obszarach wybranych przez kuratora oświaty (126 ewaluacji). W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2015/2016 Wielkopolski Kurator Oświaty wskazał następujący zakres ewaluacji problemowych:
 - 1) w przedszkolach:
 - *Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.*
 - *Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.*
 - 2) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego:
 - *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.*
 - *Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.*
 - 3) w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach artystycznych:
 - *Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi oraz promowaniu wartości edukacji.*
 - *Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.*
 - 4) w placówkach doskonalenia nauczycieli, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i bibliotekach pedagogicznych:
 - *Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.*
 - *Promowana jest wartość edukacji.*
 - 5) w specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania:

- Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi i promowaniu wartości edukacyjnych i wychowawczych.
 - Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki wspólnie podejmują działania odpowiednie do jej zadań.
- 6) w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki:
- Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki.
 - Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki współpracują w planowaniu i realizowaniu działań odpowiednich do jej zadań.

Wybór ww. wymagań uzasadniono dotychczasowymi wynikami nadzoru pedagogicznego, w tym spójnością wybranych wymagań z wnioskami i rekomendacjami zawartymi w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.*

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty. Ewaluacje przeprowadzone były na obszarze całego województwa wielkopolskiego przez wizytatorów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz Delegatur w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) Zawiadomienie dyrektora szkoły/placówki i organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji nastąpiło w wymaganych terminach (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach).
- 2) Wszystkie ewaluacje były przeprowadzane przez zespół wizytatorów wyznaczony przez kuratora oświaty.
- 3) Badanie ewaluacyjne w szkole/placówce nie trwało dłużej niż 5 dni (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentach ewaluacji).
- 4) Wyniki i wnioski z ewaluacji były przedstawiane na zebraniach rady pedagogicznej, przed opracowaniem i przekazaniem raportów z ewaluacji.
- 5) Sporządzenie raportu nastąpiło w terminie 25 dni roboczych od dnia rozpoczęcia w szkole czynności ewaluacji zewnętrznej (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach), co ustalono na podstawie daty wysłania raportów.
- 6) Wszystkie kontrolowane raporty z przeprowadzonych ewaluacji zawierały: wyniki, poziomy spełnienia wymagań i wnioski z ewaluacji

(przy czym wnioski z ewaluacji świadczyły o jakości pracy szkoły/placówki w odniesieniu do badanych wymagań w 8 z 10 kontrolowanych dokumentacjach).

- 7) Raporty zostały przekazane dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia raportu, tj. terminie wynikającym z § 12 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach, w 1 raporcie z ewaluacji nie zamieszczano daty sporządzenia raportu, co uniemożliwia ustalenie prawidłowości działań Kuratora w tym zakresie).

W wyniku analizy dokumentacji ewaluacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) brak osobnych upoważnień dla wizytatorów (10 przypadków upoważnień dla dwóch wizytatorów w jednym dokumencie),
- 2) w upoważnieniach do przeprowadzenia ewaluacji stwierdzono brak:
 - numeru upoważnienia (10 przypadków),
 - terminu rozpoczęcia i zakończenia ewaluacji (1 przypadek), co jest niezgodne z § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.
- 3) zakres i harmonogram ewaluacji został przedstawiony na zebraniach rad pedagogicznych po rozpoczęciu badań w szkołach i placówkach (5 przypadków) - informacje te zgodnie z *Wytycznymi Ministra Edukacji Narodowej dotyczącymi przeprowadzania ewaluacji zewnętrznych z 23 października 2015 r.* powinny być przedstawione przed rozpoczęciem badania na terenie szkoły/placówki.
- 4) w 1 przypadku badanie ewaluacyjne trwało 6 dni, co nie jest zgodne z § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 5) w 1 przypadku nie sporządzono raportu w terminie 25 dni roboczych od dnia rozpoczęcia w szkole czynności ewaluacji zewnętrznej, określonym w § 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 6) w 1 przypadku zawiadomienie dyrektora szkoły/placówki i organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji nie nastąpiło w wymaganym terminie, określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 7) w 1 raporcie z ewaluacji nie zamieszczano daty sporządzenia raportu, co uniemożliwia ustalenie dochowania przez Kuratora terminu 7 dni roboczych na przekazanie raportu dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Poznaniu opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących raportu z przeprowadzonej ewaluacji.

W kontrolowanym okresie wystąpiło 7 przypadków zgłoszenia pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do raportu z przeprowadzonej ewaluacji. We

wszystkich przypadkach Wielkopolski Kurator Oświaty rozpatrzył wniesione zastrzeżenia. Kurator sporządził i przekazał dyrektorom – w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń – pisemne stanowiska Kuratora oświaty wobec zgłoszonych zastrzeżeń, zgodnie z § 12 ust. 9 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. W jednym przypadku nie stwierdzono zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, a w 6 przypadkach częściowo uznano zasadność zgłoszonych zastrzeżeń, dokonując stosownych zmian w raportach z ewaluacji, zgodnie z § 12 ust. 10 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

8. Od 1 września 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. Kuratorium Oświaty w Poznaniu przeprowadziło 586 kontroli planowych w zakresie wskazanym w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa określonych na rok szkolny 2015/2016. Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli planowych. Wszystkie one były przeprowadzone z wykorzystaniem arkuszy MEN, przez osobę lub zespół wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego, kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień, w czasie nieprzekraczającym 2 dni roboczych, a protokoły kontroli były sporządzane w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia czynności kontroli. Zawiadomienia dyrektora szkoły/placówki o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, jej terminie i tematyce, były dokonywane w terminie zgodnym z § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Protokoły kontroli planowych były przekazywane dyrektorowi szkoły/placówki za poświadczeniem odbioru (w 9 z 10 kontrolowanych przypadkach).

W wyniku analizy dokumentacji kontroli planowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W upoważnieniach do kontroli nie zawarto prawidłowej podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli (w 4 przypadkach), co jest wymaganiem zawartym w § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) W protokołach kontroli stwierdzono brak:
 - imienia i nazwiska dyrektora szkoły lub placówki (w 5 przypadkach),
 - nazwy i siedziby organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w 3 przypadkach),co jest niezgodne z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia.
- 3) Przekazanie dyrektorowi szkoły/placówki protokołu kontroli planowej nastąpiło bez poświadczenia odbioru (w 1 przypadku). Zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

Ponadto kontrolujący stwierdzili, że zawiadomienia do organu

prowadzącego szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej i jej tematyce przekazywane są, nie za pomocą odrębnych pism, a poprzez przesyłanie tym organom „do wiadomości” pism informujących dyrektora szkoły/placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia, w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem kontroli, dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia kontroli przewidzianej w planie nadzoru, o którym mowa w § 22 ust. 1 rozporządzenia, jej terminie i tematyce. W dokumentacji kontroli znajdują się pisma zawiadamiające o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej adresowane do dyrektora szkoły/placówki i kierowane do wiadomości organu prowadzącego szkołę/placówkę, których termin wysyłki gwarantował otrzymanie pisma przez adresata w terminie zgodnym z § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W Kuratorium Oświaty w Poznaniu opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli planowej.

W kontrolowanym okresie do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty dyrektorzy szkół/placówek zgłosili dwa pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące ustaleń zawartych w protokołach kontroli planowej. W jednym przypadku pomimo stwierdzenia zasadności części zgłoszonych zastrzeżeń nie dokonano stosownych zmian w protokole kontroli planowej, co jest niezgodne z § 19 ust. 3 ww. rozporządzenia. W związku z nieuwzględnieniem pozostałej części zgłoszonych zastrzeżeń, zgodnie z § 19 ust. 4 ww. rozporządzenia, przekazano dyrektorowi stanowisko kuratora oświaty wobec tych zastrzeżeń, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania zastrzeżeń.

Wskazane nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

9. Od 1 września 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. Kuratorium Oświaty w Poznaniu przeprowadziło 189 kontroli doraźnych, wynikających m.in. ze zgłoszonych skarg i wniosków osób prywatnych i instytucji oraz dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego. Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli doraźnych.

Przeprowadzone kontrole doraźne wynikały z zaistniałej potrzeby podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego, zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Zgodnie z ww. rozporządzeniem kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień. Protokoły kontroli były sporządzane w terminie nieprzekraczającym 7 dni roboczych od dnia zakończenia w szkole/placówce czynności kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji kontroli doraźnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W upoważnieniach wizytatorów do przeprowadzenia kontroli nie zawarto prawidłowej podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli (w 2 przypadkach), co jest wymaganiem zawartym w § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) W protokołach kontroli stwierdzono brak:
 - nazwy i siedziby organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w 2 przypadkach),
 - terminu realizacji zaleceń (w 4 przypadkach),co jest wymogiem zawartym w § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Poznaniu opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli doraźnej. W kontrolowanym okresie do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty dyrektorzy szkół/placówek zgłosili trzy pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące ustaleń zawartych w protokołach kontroli doraźnej. Zostały one prawidłowo rozpatrzone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

II. Realizacja przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacja i przebieg postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 2) organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2015 r. do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty wpłynęło 1290 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, z czego rozpatrzono 1266. Wielkopolski Kurator Oświaty wydał 1219 decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego, co stanowi 94,5% wszystkich złożonych wniosków. Wydano 47 decyzji odmawiających nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Bez rozpatrzenia, z powodu nieuzupełnienia braków

w określonym w prawie terminie, pozostawiono 12 wniosków, pozostałe 12 wniosków zostało wycofanych.

W przypadku 4 wniosków złożonych do 31 października 2014 r., 3 przekazano, zgodnie z rozstrzygnięciem MEN, do ponownego rozpatrzenia, w wyniku czego 2 wnioski zakończyły się wydaniem aktu nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego a 1 wydaniem decyzji odmownej. Bez rozpatrzenia, z powodu nieuzupełnienia braków w określonym w prawie terminie, pozostawiono 1 wniosek.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 95 postępowań o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, w tym 45 postępowań zakończonych decyzją odmawiającą nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz 50 postępowań zakończonych decyzją o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego.

Kontrolą objęto dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu lub odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego (zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca postępowań kwalifikacyjnych oraz nadawania i odmowy nadania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego prowadzone są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn. zm.), przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r., poz. 393) oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.). Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budzi zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – *Karta nauczyciela*. Do Kuratorium Oświaty nie wpłynęły skargi na pracę komisji powoływanych przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

W okresie objętym kontrolą do Kuratorium Oświaty wpłynęło 6 odwołań od decyzji wydanych w sprawie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego. W trzech przypadkach Kurator Oświaty jako organ II instancji utrzymał zaskarżone decyzje, w dwóch przypadkach Kurator Oświaty uchylił decyzje organu I instancji i nadał stopnie nauczyciela mianowanego oraz w jednym przypadku Kurator uchylił decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W 2015 r. Wielkopolski Kurator Oświaty przeprowadził dwa postępowania nadzorcze w trybie art. 9h ust. 1 pkt 1 ustawy – *Karta nauczyciela*. Zgodnie z ww. przepisem kurator oświaty sprawuje nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół, organy prowadzące szkoły oraz powołane przez te organy i dyrektorów komisje awansowe. Czynności podjęte z naruszeniem przepisów ustawy, przepisów o kwalifikacjach nauczycieli lub przepisów rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli są nieważne. Nieważność czynności stwierdza w drodze decyzji administracyjnej organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Postępowania nadzorcze zostały przeprowadzone prawidłowo. W pierwszym przypadku odstąpiono od wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności czynności dotyczących nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, w drugim przypadku odmówiono stwierdzenia nieważności czynności podjętych przez dyrektora szkoły w sprawie nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

Zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli w Kuratorium Oświaty w Poznaniu w okresie objętym kontrolą były realizowane przez Zespół ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli. Głównym zadaniem członków zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli było przyjmowanie, rejestrowanie i przygotowanie postępowań kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Celem podniesienia jakości pracy komisji kwalifikacyjnych, pracownicy zespołu ds. pragmatyki prowadzili szkolenia dla pracowników kuratorium biorących udział w posiedzeniach komisji kwalifikacyjnych, dotyczące m.in. prawidłowego przebiegu posiedzenia komisji, w tym sporządzania protokołu.

W ocenie kontrolujących, zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – *Karta nauczyciela* oraz rozporządzenia w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli ww. nieprawidłowości na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli, przedstawiam poniżej zalecenia.

Zalecenia:

1. Przedstawianie zakresu i harmonogramu ewaluacji na zebraniach rad pedagogicznych przed rozpoczęciem badań w szkołach i placówkach, zgodnie z Wytycznymi Ministra Edukacji Narodowej dotyczącymi przeprowadzania ewaluacji zewnętrznych z 23 października 2015 r.
2. Zawieranie w upoważnieniach do przeprowadzania ewaluacji wszystkich elementów określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego, a w upoważnieniach do kontroli – właściwej podstawy prawnej przeprowadzania kontroli.
3. Zawiadamianie o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji, przeprowadzanie ewaluacji i sporządzanie raportów z ewaluacji, z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego.

4. Zawieranie w protokołach kontroli elementów wymaganych § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zgłoszonych do protokołu wprowadzanie stosownych zmian w protokole zgodne z § 19 ust. 3 ww. rozporządzenia.
5. Zawiadamianie o zamiarze przeprowadzenia kontroli organów prowadzących szkoły/placówki oraz przekazywanie protokołów kontroli dyrektorom szkół/placówek za poświadczeniem odbioru, stosownie do przepisów rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
DYREKTOR GENERALNY
Mirosław Sanecki

